

**AUTORITATEA NATIONALA DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL GAZELOR NATURALE**

Soseaua Cotroceni nr. 4, sector 6, Bucuresti
Tel. 01-303.38.00; 01-303.38.01; 01-303.38.02; 01-303.38.03; Fax: 01-303.38.08
www.anrgn.ro; email: anrgn@anrgn.ro
Cod fiscal: 12712134, Cont: 502512712134 DTCP a municipiului Bucuresti

COMUNICAT DE PRESA

Piata gazelor naturale a înregistrat, în ultima perioada, o dezvoltare accentuata, în baza unui cadru legislativ coerent si adaptat evolutiilor recente ale pietei regionale si europene.

Prin adoptarea Legii Gazelor nr. 351/2004 s-a realizat armonizarea cadrului legislativ românesc cu cel european, respectiv cu Directiva Europeana a Gazelor nr. 55/2003. Totodata, reglementarile specifice sectorului, emise de Autoritatea Nationala de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale au permis dezvoltarea unor relatii functionale de piata între agentii economici autorizati si licentiati, pe întreg lantul producator – transportator – distribuitor si, implicit, între acestia si consumatorii de gaze naturale.

Prin asigurarea unui grad de deschidere a pietei interne de 50% începând cu 1 ianuarie 2005 si acreditarea de noi consumatori eligibili, practic jumatate din cantitatile de gaze naturale destinate consumului vor fi tranzactionate pe piata libera, la preturi negociate, cei 102 consumatori eligibili având încheiate contracte de achizitie a gazelor naturale în aceste conditii.

În acelasi timp, pentru activitatile cu caracter de monopol natural: înmagazinarea subterana, transportul, distributia si furnizarea catre consumatorii captivi, ANRGN a emis o serie de reglementari specifice, pentru asigurarea accesului nediscriminatoriu al consumatorilor la sisteme, a cresterii eficientei economice si a calitatii serviciilor prestate.

Obiectivele ANRGN, în perioada urmatoare, pâna la integrarea României în Uniunea Europeana privesc:

a). integrarea pietei interne a gazelor naturale în piata unica europeana, ceea ce presupune:

- liberalizarea pietei, astfel încât la 1 iulie 2007 toti consumatorii de gaze naturale sa fie eligibili, având posibilitatea de a-si alege furnizorul;
- dezvoltarea concurentei la nivelul furnizorilor de gaze, astfel încât acestia sa poata vinde cantitatile de gaze de care dispun în conditii similare, fara a exista diferente majore, în special din punct de vedere al preturilor.

În consecinta este necesara o crestere graduala a preturilor de valorificare a gazelor naturale din productia interna, pentru ca, la momentul liberalizarii complete a pietei, acestea sa fie furnizate la preturi comparabile cu cele din import.

b). implementarea unor metodologii de tarificare care sa asigure:

- eficientizarea activitatii operatorilor din sectorul gazelor naturale, prin recunoasterea costurilor justificate, prudent efectuate pentru realizarea obligatiilor impuse prin conditiile de valabilitate a licentelor;
- stimulente pentru realizarea de investitii;
- eliminarea subventiilor încrucisate între categoriile de consumatori;

c). respectarea angajamentelor asumate de Guvernul României fata de organismele internationale (Fondul Monetar International si Comisia Europeana), pentru perioada de tranzitie, pâna la integrare; în documentele încheiate cu aceste organisme a fost stabilita implementarea graduala a masurilor mentionate mai sus:

- asigurarea, în 2005 a unui pret mediu anual de valorificare a productiei interne de 90 USD/1000 mc;
- diferentierea preturilor finale reglementate pe categorii de consumatori începând cu 1 aprilie 2005;

Implementarea metodologiei si stabilirea preturilor si tarifelor aplicabile începând cu 1 aprilie 2005

În luna decembrie 2003 ANRGN a aprobat, prin decizie a presedintelui, metodologia de calcul a preturilor si tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, care implementeaza, pentru prima data în România, un sistem modern de tarificare a activitatilor de distributie si furnizare reglementata a gazelor naturale, de tip „price-cap”.

Metodologia presupune:

- recunoasterea costurilor operationale justificate, prudent efectuate;
- recunoasterea amortizarii reglementate si unei rate reglementate a rentabilitatii, calculata la valoarea investitiilor puse în functiune (generatoare de venituri).

Un element specific acestei metodologii este faptul ca analiza costurilor se realizeaza pentru o perioada determinata, numita perioada de reglementare (prima perioada de reglementare stabilita de ANRGN este de 3 ani, urm[toarele fiind de 5 ani). Dupa analiza costurilor se stabileste venitul unitar reglementat pentru primul an. Practic se stabileste un „plafon de venit” pentru primul an. În urmatoorii ani ai perioadei de reglementare, se realizeaza doar ajustarea venitului unitar stabilit pentru primul an cu indicele inflatiei si cu un factor de eficienta reglementat.

Operatorul are dreptul sa pastreze, pentru o perioada de 5 ani, orice economii de costuri realizate fata de nivelul stabilit al venitului, la expirarea acestui interval sumele fiind redistribuite consumatorilor, prin diminuarea tarifelor. Costurile suplimentare realizate fata de nivelul stabilit al veniturilor sunt suportate integral de catre operator, fara a mai putea fi recuperate prin tarifele pentru perioada urmatoare.

Aceste doua principii confera investitorilor importante stimulente pentru reducerea costurilor si pentru realizarea de investitii productive.

Pornind de la nivelurile veniturilor unitare reglementate se stabileste, pentru fiecare operator de distributie în parte, setul de tarife de distributie, respectiv preturi finale reglementate pe categorii de consumatori.

În vederea eliminarii subventiei încrucisate, începând cu 1 iaprilie 2005, va fi implementat un nou sistem de tarife de distributie si preturi finale reglementate, diferiteiate pe categorii de consumatori, astfel încât costurile sa fie repartizate celor care le genereaza (categoriile de consumatori fiind considerate generatori de costuri). Definirea acestora s-a realizat în functie de volumele anuale de gaze naturale consumate – 5 categorii de consumatori racordati în sistemul national de transport si, respectiv, 6 categorii de consumatori în sistemele de distributie.

Pretul final reglementat va avea doua componente:

- ***abonament (lei/zi)*** – acopera costurile fixe pentru operarea si dezvoltarea sistemului de distributie si pentru desfasurarea activitatii de furnizare (amortizare, costuri de capital, cota parte din costurile operationale, care nu depind de volumele distribuite/furnizate);
- ***pret de furnizare reglementat (componenta volumetrica) (lei/1000 mc)*** - prin care se recupereaza costurile, dependente de volumele furnizate (costul mediu ponderat de achizitie a gazelor naturale ca marfa, costurile pentru serviciile de înmagazinare subterana si transport si, respectiv, cota parte din costurile operationale din distributie).

Factura lunara pentru gazele naturale furnizate în regim reglementat unui consumator final se determina cu urmatoarea formula :

$$VT = Ab * n + C_v * Q$$

unde:

- VT – valoarea totala a facturii, exclusiv TVA;
- Ab - abonament zilnic, exprimat în lei/zi;
- n - numarul de zile calendaristice din perioada de facturare;
- C_v – componenta volumetrica pentru consumul de gaze naturale, reprezentând pretul de furnizare reglementat, exprimata în lei/1000 mc;
- Q – cantitatea furnizata, exprimata în 1000 mc.

Elementul cu cea mai mare pondere în pretul de furnizare reglementat este ***costul mediu ponderat de achizitie a gazelor naturale***, care se determina anual, pe baza urmatoarelor elemente:

- cantitatea totala estimata a fi furnizata pe piata reglementata;
- structura surselor de gaze naturale din productia interna si din import;
- evolutia prognozata a preturilor de achizitie a gazelor naturale din import si din productia interna;

Având în vedere, angajamentele Guvernului României asumate fata de organismele internationale si conditiile concrete de realizare a acestora prin implementarea metodologiei, **în calcularea tarifelor de distributie si a preturilor finale reglementate, care vor intra în vigoare începând cu 1 aprilie 2004, ANRGN a luat în considerare urmatoarele:**

- cresterea trimestriala a pretului de valorificare a productiei interne;
- evaluarea trimestriala a pretului de import, în vederea urmaririi cu acuratete a cotațiilor internationale pentru combustibilii alternativi, în functie de care se calculeaza pretul de import;
- limitarea intervalului de variatie între operatori a nivelului abonamentelor pentru primele doua categorii de consumatori, în care se încadreaza cei casnici;
- tratament similar între consumatorii noncasnici mari captivi si eligibili, din punct de vedere al modului de plata al tarifelor de distributie: acesti consumatori vor plati, în locul abonamentului, o rezervare de capacitate individuala, pe baza componentei reglementate în acest sens;

Rezultate:

Ca urmare a analizei costurilor fundamentate de operatorii licentiatii si pe baza elementelor descrise mai sus, au rezultat urmatoarele:

a). Abonamente:

- între 3.700 si 4.500 lei/zi - pentru consumatorii cu un consum anual de pâna la 2.400 mc;
- între 10.000 si 12.000 lei/zi - pentru consumatorii cu un consum anual cuprins între 2.400 si 12.400 mc;
- între 37.000 si 120.000 lei/zi – pentru consumatorii cu un consum anual cuprins între 12.400 si 124.000 mc;
- între 225.000 si 995.000 lei/zi – pentru consumatorii cu un consum anual cuprins între 124.000 si 1.240.000 mc.

b). Componenta fixa unitara, pentru fiecare mc/h rezervare de capacitate de distributie si realizarea activitatii de furnizare reglementata (componenta fixa)– aplicabila consumatorilor captivi noncasnici mari, cu un consum anual mai mare de 1.240.000 mc:

- între 4317 si 12.359 lei/zi pentru fiecare mc/h de rezervare;

c). Pret de furnizare reglementat (aplicabil la cantitatile furnizate):

- între 4.742 si 5.822 lei/mc.

Pe baza acestor rezultate: abonament/componenta de rezervare si, respectiv componenta variabila, pot fi calculate „preturi de revenire” pe categorii de consumatori, ca medii anuale, prin împartirea sumei totale a facturii (abonament anual + contravaloare cantitati consumate anual) la cantitatea totala consumata în acest interval.

Aceste „preturi de revenire” pot fi comparate cu nivelurile actuale ale preturilor.

Exemplificam:
- situatie actuala:

Categorie consumator	Pret de furnizare -lei/1000 mc-	Cantitate anuala consumata - mc -	Valoare anuala a facturii - lei -
			$VA_f = P * Q$
B.1 (casnici)	5.187.450	1.200	6.224.940

- situatie de la 1 aprilie 2005:

Categorie consumator	Abona ment - lei/zi -	Pret de furnizare -lei/1000 mc-	Cantitate anuala consumata - mc -	Valoare anuala a facturii - lei -	Pret de revenire -lei/1000 mc-
				$VA_f = Ab * n + C_v * Q$	$P_r = VA_f / Q$
B.1 (casnici)	4.500	4.800.000	1.200	7.402.500	6.168.750

Rezulta o crestere a valorii anuale a facturii de 18,9 %.

În vederea realizarii obiectivelor descrise mai sus, pentru perioada urmatoare ANRGN are în vedere urmatoarele actiuni:

- majorarea preturilor finale reglementate, astfel încât sa se asigure o crestere graduala a pretului de valorificare a productiei;
- continuarea procesului de liberalizare a pietei interne a gazelor naturale, astfel încât la 1 ianuarie 2007 toti consumatorii noncasnici sa fie eligibili iar de la 1 iulie 2007 inclusiv consumatorii casnici sa beneficieze de dreptul de a negocia pretul de achizitie a gazelor naturale;
- dezvoltarea concurentei între furnizorii de pe piata interna, prin:
 - autorizarea unor agenti economici pentru instalatii tehnologice de suprafata aferente activitatii de productie, necesare înfiintarii si/sau reabilitarii unor zacaminte de gaze naturale, în scopul cresterii cantitatilor de gaze naturale din productia interna si scaderea dependentei de import;
 - licentierea de noi furnizori, care desfasoara tranzactii pe piata angro, urmarindu-se diversificarea surselor de import.

Astfel, începând cu anul 2008, odata ce piata va fi integral liberalizata, preturile vor fi stabilite pe baze concurentiale, fiind influentate doar de cotatele combustibililor alternativi, piata româneasca a gazelor naturale putând fi considerata o piata de referinta în regiune si chiar în Europa.

PRESEDINTE,
Stefan Cosmeanu